

ΕΥΦΥΜΑ ΛΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ EMILE BERGERAT

ΒΑΡΕΙΑ Η ΚΑΛΟΓΕΡΙΚΗ!...



ΟΤΑΝ τὰ χάλιασε μὲ τὴν διαβολοειμένη ἐκείνη Κοραλία — ὅταν δηλαδή ἡ Κοραλία βαρέθηκε πιά τὴ βλακεία του καὶ τοῦδουσε ὀριστικό πασαπόδοι — ζόντεψε νὰ τρελλάθῃ ὁ ἀτυχος Γασπάρ !

Στὴν ἀρχὴ σφέθηκε ν' αὐτοκτονήσῃ, μὰ γρηγορὰ μετάνοισε. Νὰ χαρῶσῃ μὲ μαχαίρῃ τὴν καρδίαν του ; Σχισμὰς ἀνεπίσημα τὰ αἶματά ! Νὰ τινάζῃ στὸν ἀέρα μὲ πιστόλι τὰ κάπυσι λιγοστὰ μυαλά του ; Ὅτὸν ξεκουφάνε ὁ βρόντος τοῦ φλόγῃος αὐτοῦ δαίμονι ! Νὰ λυοῦσῃ σίματα σὺν νεφῶ καὶ νὰ τὸν Μονοπάλο ἄρχιζε τελευταῖα νὰ νοθεύῃ τὰ «μετὰ θεῶν καὶ φασφάουσι πυρεῖα» κατὰ τρόπο ἐντελῶς ζετοῦποτο !

Ἄφοῦ λοιπὸν ὁ Γασπάρ μὰ ἀτελείστηκε κ' ἀπ' τὸ σωματικὸν — χριστιανὸν βλέπεις καὶ γι' αὐτὸ συσταγὴν γυιτροῦ γιὰ νὰ τὸ πάσῃ ἀπ' τὰ φαρμακεία ! — ἐγκατέλειψε τὴν ἰδέαν τῆς αὐτοκτονίας, ἀποφάσισε ν' ἀπαρνηθῇ τὸν κόσμον μὲ τὶς πρόσκαρπες ἡδονές του καὶ νὰ ἀποσυνθῇ σ' ἕνα γαλήνιο μοναστήριον.

Ὁ σεβασμιότατος ἐπίσκοπος τῆς περιφερείας, γνωστός οἰκογενειακὸς φίλος τῶν μακαριτέρων γονέων τοῦ Γασπάρι, χάριξ μολίς ἔβουλε τὴν ἀμετάκλητη αὐτὴ ἀπόφασιν του. Τοῦ εἶπε μάλιστα καὶ τὰ ἔξης :

— Τέκνον μου, ἐγκρίνω τὰ ὅσα ἀποφάσισες... Χαίρω πολὺ, ποῦ ἡ πνευματικῇ μου μάνδρα θὰ πλουτισθῇ μὲ ἕνα ἀκόμην πρόβατο, ἐκλεκτὸ καὶ καλοθρεψιμένο, ὅπως εἶσαι.

Ὅσο, ἔχω μὲ ἀπορία : Γιατὶ ξεχάσες τὸ νεφρὸ στὸς τρόπους τῆς αὐτοκτονίας — Θεὸς φιλάσοι, ἄλλωστε — ποῦ μὸν ἀνέφερες προηγουμένως ; ... Μποροῦσε περίφημα νὰ κινήσῃ ἕνα μακροβουτὶ στὴ φάλασσα ἢ σὺν ποταμῶν, κ' ὅλα θὰ ξεπερῶσαν περίφημα !...

Στὴν ἀπορία τοῦ σεβασμιωτάτου, ὁ εὐσεβέστατος Γασπάρ περιώρισσε τὰ πῆ μὲ ἀπειρία κατάνυξι :

— Πάτερ μου, καὶ τὸ μακροβουτὶ ἀκόμην μπάνιο εἶνε... Καὶ τὸ μπάνιο, καθὼς λέν τὰ συναξάρια κ' οἱ «βίοι τῶν Ἁγίων», εἶνε ἐφευρέσις τοῦ Σατανᾶ... Ἐπιλένεται τὸ χορμὶ μὰς ἀπ' τὸ Ἄγιο Μύρο, ποῦ μὰς ἔβαλε ὁ πατὴρ ὅταν μὰς βάφτισε, κ' ἔτσι μορεῖ ὁ Σατανὰς νὰ κινηθῇ εὐκολότερα τὴν ψυχῇ μὰς μὲ τὴν διαβολικῇ του τρελιαν !...

Τὸ ἐπιγέρημα ἦταν ἀκαταμάχητο. Ὁ τρόπος τῆς αὐτοκτονίας εἶχαν ἐξαντλήσῃ ὅλοι (τὸ ζυχαροπλαστέια εἶχαν ἀπεργία καὶ δὲν πουλοῦσαν πιά πᾶστες αὐτοῦ ἀνεπιτοῦτος πελάτες του), κ' ὁ Γασπάρ, μὴ βοήσωντας πουθενὰ διέσφοδο, ἐπέμεινε στὴ λύσιν τῆς καλογερικῆς.

Ὁ σεβασμιότατος τότε τοῦδουσε πρόβλημα μὲ στατιστικὴ ἐπιστολὴ γιὰ τὸν ἡγουμένο ἐνὸς ἀποικίου κ' αὐτοῦ μοναστηρίου Τραπιστῶν κ' ὁ Γασπάρ, ἀφοῦ τοῦ φίλησε τὸ χέρι, τοσέτωσε τὴ στατιστικὴ κ' ἔγραψε ἀνακευφισμένως :

Ἦστερα ἀπὸ διήμερον μουλαροδονία ἐπάνω στὰ καταβόραχα, ὁ Γασπάρ ἔφτασε ἐπιτέλους μπρὸς τὸν ἄγιο ἡγούμενον τοῦ μοναστηρίου καὶ τοῦ ἐνεχρίσθησε τὴ στατιστικὴ ἐπιστολὴ τοῦ ἐπισκόπου. Ἐνα μυστηριώδης χαμόγελο ἀνῆλθε στὴ ζυγυῖ τὸν ἡγούμενον, μολίς διάβασε ὅσα τοῦγραφε ἐμπιστευτικὸς ὁ προϊστάμενός του, κ' εἶπε μὲ πατρικὸ ὕψος στὸν ἡλιώφειρο ἱερολογιωτάτου :

— Τέκνον μου, ἡ σεβασμιότης του μὸν γράφει νὰ σὲ κατηγήσω πρῶτα στὶς ἀρχές μὰς, νὰ σὲ κρατήσω δύομινα λίγες μέρες καὶ μόνον ὅταν πεισθῶ ὅτι εὐλαχρινὰ ἀπαρνηθῆρες τὸν κόσμον, τότε νὰ σὲ χειροτονήσω καλόγερον... Θέλεις ; ...

Ὁ Γασπάρ, ἀκούωντας τὰ λόγια αὐτά, μουροῖσε μὲ κατάνυξιν :

— Πάτερ μου, καὶ ὅπως ἔχρηξαι καὶ ὅπως σοῦ ἐπιβάλλουν οἱ ἱεροὶ κανονισμοί... Ἐγὼ μὲ μὰς ἄποφα, χάνοντας τὴν Κοραλία, ἔχασα συγχρόνως καὶ τὸ σκοπὸ στὸν κόσμον... Λέξου με, λοιπόν, κ' ἐμένα στὴ χορείαν τῶν Τραπιστῶν σου κ' ἂς εἶνε οἱ κανονισμοὶ ἀβάστατοι καὶ τραχεῖς !...

Τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ἕνα σιμάντρο ἀντήχησε ἐπιτακτικὰ ἀπ' τὸ κωδονοστάσιον τοῦ φτωχικοῦ κλητῆρα κ' ὁ ἡγούμενος τινάζτηκε σάν νὰ τὸν κέντρισε σφήκα. Γονάτισε, ἀνοιξε ἕνα πελώριον προσειχητάριον καὶ βυθίστηκε ὀλότελα στὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἀφοῦ πρῶτα εἶπε σὺν παραξενεψιμένῳ Γασπάρ :

— Σιωπῇ τώρα, νεαρέ μου... Γονάτισε κ' εἰ σὺ καὶ προσειχηθῶν !... Δὲν ἔχω προσειχητάριον νὰ σοῦ δώσω τὴ στιγμῇ αὐτῇ, ἀλλὰ μουροῖσις διαρκῶς τὸ «Πάτερ ἡμῶν», κ' ἔτσι εἶ-

νε το ἴδιο !...

Μὴν ὄρα σοστή κράτησε αὐτὴ ἡ γονυκλισία, κ' ἕστερα τὸ σιμάντρο ξαναχτύπησε ἐκάντασι κ' ἐξεθεωμένος ὁ Γασπάρ, μουδιασμένος, μὲ σκοτωμένα τὰ γόνατά του, ψηθύρισε στὸν ἡγούμενον :

— Κάθε μέρα, πάτερ μου, σημαίνει αὐτὸ τὸ σιμάντρο ; ...

— Κάθε μέρα ; ἀποκρίθηκε ἐκείνος ἔντονα. Δὲν ἔξω καλύτερα ἔξῃ φρεῖς τὴν ἡμέραν καὶ δώδεκα τῆς Κυριακῆς ; Εἶνε κ' αὐτὸ, βλέπεις, νεαρέ μου, ἕνας ἀπ' τοὺς κανονισμοὺς τοῦ μοναστηρίου μὰς ! ...

Ξεροκατάπε ὁ Γασπάρ, μὰ τί νὰ γίνῃ ; Ὁ κόσμος τοῦ φανόταν πάλαι τώρα, μὰ ποῦχασε τὴν Κοραλία του, κ' ἔτσι προτιμώτερον τοῦ φανόταν αὐτὸ τὸ μοναστήριον, ἔστον καὶ μὲ τὶς πολυμορφεῖς αὐτῆς προσεύχης καὶ γονυκλισίαι.

Μόνον μὲ ἔνοιωσε τώρα τὴν κοιλίαν του νὰ γουγοριζῇ ἐπιτακτικὰ, κ' ἂς ἦταν ἀκόμην μακρὰ τὸ μεσημέρι. Ὅσο, ἡδυοῖσε δειλὰ :

— Μήπως σοῦ ἐμποδίσω, πάτερ μου ; ... Ὡς ὅταν νάρθῃ τὸ μεσημέρι γιὰ νὰ φάτε, θὰ θέλατε ἴσως νὰ τομπεῖτε κάττι, ἔτσι γιὰ κολλασθῶ ; Μπορῶ ν' ἀποσυνθῶ ; ...

— Πῶς ; ... Τί ; ... Ξεφάνισε ὁ ἡγούμενος αὐτοῦρα. Τὴ μεσημέρι μὸν φάλλεις, παιδί μου, καὶ τί κολλασθῶ ; ... Ἐδοῦ τὸ μοναστήριον μὰς, συμφωνοῦμαι μὲ τὸ γενικὸ κανονισμὸ τῶν «Ἱερῶν Μονῶν», δειπνοῦμαι μονάχα μὲ φρυγανίαν... Μόλις σοφροῦσῃ... Τὸ φαγητὸ κ' ἡ καλοπρῶσις εἶνε ἐφευρέσις τοῦ Σατανᾶ κ' ὁ Παράδεισος κερδίζεται μονάχα μὲ τὴν τιμωρία τοῦ ἀσθενοῦς σαρκίου μὰς !...

Ἦρα ἀρετὴ κράτησε αὐτὸς ὁ φίλιππος τοῦ ἡγούμενου ἐκατὰ τῶν ἡδονῶν καὶ ἀπολαύσεων, μὰ ζήτησε ξαναπάλιν τὴν μέση. Τὸ σιμάντρο ξαναχτύπησε καὶ πάλιν κ' ὁ ἡγούμενος ξαναγονάτισε, βυθισμένος στὸ προσειχητάριον του.

Θέλοντας καὶ μη, ὁ ἄμφορος Γασπάρ τὸν μισήθηκε κ' αὐτὸς. Πέρασε ἔτσι μὲ ὄρα πάλιν — μῆρας γιὰ τὸν συμπληθῆτικὸ μὸς ἡσυχαστὸς — κ' ὅταν τὸ σιμάντρο τὸν ζήτησε ἀπ' τὴν ὀδυνηθῇ του νάρθη, τὸ παχουλὸ καὶ καλοθρεψιμένο χορμὶ του ἔσταξε ἀπ' τὸν ἱδρώτα.

Καυοῦρημα κατήχησι τοῦ ἡγούμενου — σύμφωνα μὲ τοὺς ἱεροὺς «Κανόνας» πάντοτε — καυοῦρημα σιμάντρο, καυοῦρημα γονυκλισία, καὶ μὲ τὸ κωδῶνι αὐτὸ ὁ ἡγούμενος ἔπεσε νὰ βασιλεύσῃ.

Τότε ὁ ἡγούμενος εἶπε στὸν ἀτυχὸν Γασπάρ, ὁ ὅποιος εἶχε κατηχῆσι πιά χειρότερος κ' ἀπὸ πεινασμένῳ λιζῶν :

— Πᾶμε τώρα ἴσασε τὴν κοιλίαν, τέκνον μου, νὰ οἴσῃμε μὲ μὰς στὸ φαγητὸ... Σὲ μὴ ὄρα τρῶμε, κ' οἱ ἄλλοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί μου μοναστηριοῦ συγγενῶν τὰ κελιά μου. Ἐγὼ τοῦς ἵπρηστον στὸ φαγητὸ, σύμφωνα μὲ τὸ «εὐταπεινῶν ἐαυτῶν ἠρωθῆσεται» καὶ μὲ τὸ παράδειγμα τοῦ Κυρίου μὰς στὸν Μυστικὸ Λεῖπτον... Ἐκείνῃ πάλιν — τρῶσας ὅλοι — ὅλοι — μὲ τὴν σειρά τοῦ ἐκαθέως, σκουτίζων, σοφροῦσῃν, πλένον τὰ πιάτα καὶ τὰ ροῦχα, κόβων ξύλα ἀπ' τὸ δάσος ὀργάνων τὰ χωράφια τοῦ μοναστηρίου, κλαδεύων καὶ σκάβων τ' ἄκρια καὶ τὸν λαχανοκῆπο τοῦ, φερῶν τὰ σαρκῆ κ' ἄλιοντων, πᾶν σὺ μὴ τὸ γέννηματι, κατεβαίνουν στὸ παζαρὶ γιὰ πούλημα τῶν ἀγαθῶν τοῦ ζωτῆτιστοῦ καὶ γιὰ φρονία τῆς ἐβδομάδος, ἡ ἕστερα, κάθε ὄρα — σύμφωνα μὲ τὸ σιμάντρο — γονατίζων καὶ προσεύχωντῃ στὸν Ὑψίστον, γιὰ τὴν σωτηρία τῆς ψυχῆς τους !...

Κρούς ἰδῶς ἔκοψε τὸν Γασπάρ, δίχως νὰ βγάλλῃ μιλιὰ, ἀκολούθως καποικισμένως τὸν ἡγούμενον στὴν κοιλίαν καὶ τὸν εἶδε νὰ πληθῆσι στὴ μικροσκοπικῇ κατασφάλῃ, ἡ ὁποία ἔθορε ἐπάνω στὸ φουρνέλιον.

Μουροῖσις μέσα του :

— Ὅτε γιὰ μένα δὲν φτάνει τὸ φαγητὸ, ποῦ βράζει ἐκειμεσα... Τέσσερες οἱ καλοπρῶσι, ἕνας ὁ ἡγούμενος πέντε κ' ἐγὼ ἔχρη τοῦς κῶραξας θὰ πρωτοφάγῃ ἀπ' αὐτὸ τὸ κατασφάλιν ; ...

Ἐπειτα ρώτησε δειλὰ :

— Μὲ τὰ κολοκυθάκια τὸ μαγειροῦντῃ τὸ κρέας, πάτερ μου ; Τρελλαίνονται γι' αὐτὰ ἔχρη, καὶ θὰ εἶμαι τυχερός ἂν τὰ γουθῶ μὲ τὴν μαγειρικῇ σοῦ ! ...

— Τὸ κρέας καὶ τὴν κολοκυθάκια μὸν λέξῃ τέκνον μου ; Ξεφάνισε αὐτοῦρα ὁ ἡγούμενος. Αὐτὸ εἶνε φαγητὸ τῶν σοφροῦσῃν κ' ἀμαρτανῶν... Ὅσοι τινώντῃ τὸ εἰσαγγελοῦ σχῆμα τῶν δούλων τοῦ Ὑψίστου, τρῶνε μονάχα νερόδραστα ρεβῆθια... Κ' αὐτὰ ἀραῖα καὶ πᾶν νὰ κολιμπῶνε στὸ νεροζοῦμι !...

Καὶ, δίχως νὰ δῶσῃ πιά προσοχῇ στὸν κεραινωμένῳ Γασπάρ, ἄρχισε ν' ἀνακατέψῃ τὸ ἀπρόστατον ἐκείνου φαγητὸ μ' ἕνα ξύλινο κοπιτάλι.

Ὅλοι ἀπόφαγαν καμιά φορά, ἐκτός ἀπὸ τὸν Γασπάρ. Ἄν κ' ἔνοιωσε ὁ φοικωρὸς πει-



Ἄρχισε ν' ἀνακατέψῃ τὸ φαγητὸ...

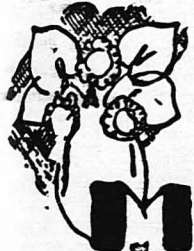


Ἐνας μοναχός, τιμῆς ὡς τὸν Πρόδρομον, ἀρχισε νὰ μαστιγώνῃ τὸν Γασπάρ...

ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΑΝΕ ΤΟ ΚΑΛΟ, ΝΑ ΒΡΗΣ ΚΑΛΟ...



ΙΑ φορά ζούσε στη Σταμπούλ ένας Δερβίσης, που τον λέγανε Μουράτ. Ο Δερβίσης Μουράτ ήταν γέρος κι' άνημπορος και για να ζήσει ζητιάνευε. Οι πιστοί Όσμανλίδες πάλι, που πιστεύουν ότι ο Άλλάχ στέλνει τους διακονιάρηδες για να δοκιμάζει την καρδιά των ανθρώπων, τον δίνανε πάντα ψωμί, φαγητό και παράδες.

Κάθε μέρα ο φτωχός Δερβίσης γούριζε με τον κοινοβιολογικό τζουμπέ τον στους δρόμους και τραγουδούσε μ' ένα παθητικό σκοπό αυτά τα λόγια :

—Δώστε μου μιιά έλεημοσύνη. Ή έλεημοσύνη είναι μιιά καλή πράξι κι' όποιος σ' αυτό τόν κόσμο κάνει τό καλό, καλό θά βρη. Κι' όποιος κάνει τό κακό, θά βρη κακό...

Όλοι λοιπόν, έπειδή τόν στόμα του Δερβίση έλεγε λόγια θεία, τον έδιναν ό,τι μπορούσαν.

Μιά χανούμισσα όμως, της οποίας ή συνείδησις δεν ήταν καθαρή, θυμόταν όταν άκουγε τόν Δερβίση να τραγουδά ή τα παθητικά τραγούδια του. Τά μάτια της ήσαν σκοτισμένα άπ' την κακία και γι' αυτό δεν έβλεπε ότι τά λόγια του Δερβίση ήσαν ιερά. Κι' έλεγε άναμεσα από τά δόντια της :

—Ήαμπόνιους άνθρωπε, για να κλέβης τόν κόσμο τόν φοβερίζεις πώς όποιος κάνει κακό θά βρη κακό. Έννοια σου όμως... θά σου μάθω έγω ότι ούτε τό καλό φέρνει καλό, ούτε τό κακό φέρνει κακό !...

Αιτή ή Όσμανλίτισσα, την οποία ασφαλώς είχε ξεγράψει ο Άλλάχ άπ' τό χρυσό βιβλίο, στο όποιο γράφει τούς πιστούς, έφτιασε μιιά μέρα μιιά πητα κι' έβαλε μέσα σ' αυτήν φαριμάκι, από εκείνο που είχε για τούς ποικιλιούς του σπιτιού της.

Όταν λοιπόν της πήγανε άπ' τό φούρνο στο σπίτι την πητα ροδακινισμένη και την είδε, ή Χεδιέ Χανούμι χαμογέλασε με μοχθηρία και ειπε μέσα της :

—Τώρα θά σου δείξω έγω, γέρο-κλέφτη. Θά σου βουδάω τόν στόμα και τά ιδιόμορφα κακά μου και ή κακή για τό κακό που θά σου κάνω.

Κι' όταν ήρθε ή ώρα που περνούσε ο Δερβίσης, ή Χεδιέ Χανούμι έδωσε την πητα στη σκιάδα της και τού την δώσει. Ο Δερβίσης έβγαλε τόν σαρκά του κι' ειχθήκε μ' όλη του την καρδιά, ενώ ή Χεδιέ Χανούμι τούς έβλεπε μέσα άπ' τό κεράσι της και ξεκαρδιζότανε στα γέλια.

Ότερά ο φτωχός Δερβίσης έπιχε την πητα, έφρασε τό καθούκι του και πήγε στού Σουλτάν Μπαγιαζήτ τόν μειντάν και κάθισε κοντά σε μιιά βρύση να πιη δροσερό νερό και να την φάη.

Την ίδια στιγμή από τό άλλο μέρος της βρύσης παρουσιάστηκε ένας νέος Όσμανλής, κι' αφού χαίρεθηκε μ' έναν πολύ ειγνετικό τρόπο τόν Μουράτ, κάθισε συλλογισμένος κι' έριχνε λαχταριστές ματιές στην πητα.

να διαβολομένη κι' έβλεπε τούς καλογέρους μπροστά του σάν σουβλιτά πατάκια, ώστόσο τόν στομάχι του ήταν άδύνατο να δεχτή εκείνη την κτηνωπή νεφρολογιά, την όρανη από κάθε ίχνος ρεβιθού μεσα της !...

Όστόσο, ή άπόλεια της Κοραλίας του ήταν πρόσφατη ακόμα κι' έλιπε με τόν καιρό να συνήθιση αυτές τις μικρές άνωμαλίες. Σπρώθηκε ψόφιος για λίγο άπ' την κούρασι και τις συγκινήσεις κι' έτοιμαζόταν να ρωτήση πού ήταν τό κελλή του.

Μά ο ήγούμενος τόν κράτησε. Τόν πήγε σ' ένα άπόμερο κελλή, μισάβουσε την πόρτα κι' ειπε στον Γασπάρ πατριά :

—Και μιιά δοκιμασία ακόμα, νεαρέ μου... Κάθε νεοσύλλεκτο καλογερόπουλο, επί δύο χρόνια μ' έξη φορές τόν μήνα, πρέπει να μαστιγώνεται άπ' τόν καλόγερο της υπηρεσίας... Είναι μοχάδης, ντυμένος σάν τόν Πωρόφορο, άρχισε να μαστιγώνη τό φτωχό Γασπάρ, ό όποιος ούρλιαζε άπ' τούς πόνους !...

Λέγοντας αυτά, τόν έσπρωξε συγχρόνως μέσα στο μισόβαμτο εκείνο κελλή κι' άπαρκαίνθηκε άδιάφορος φαινομενικά, χαμογελώντας όμως με σημασία κάτω άπ' τά μαύρα ράσα του...

Τώρα τόν τί έπακολούθησε μέσα στο κελλή, άγαπητοί μας άναγνώστα, θά τό δητε στη σχετική εικόνα μας. Ένας μοχάδης, ντυμένος σάν τόν Πωρόφορο, άρχισε να μαστιγώνη τό φτωχό Γασπάρ, ό όποιος ούρλιαζε άπ' τούς πόνους !...

Γι' αυτό θά τόν δικαιολογήσετε, όταν μάθετε ότι τό ίδιο βράδυ κίχλας ξεπρότισε λαθραία άπ' τόν μοναστήρι και τράβηξε ποδαρόδρομο για την πλησιέστερη πόλη, Ξανακαλιζώντας με πόθο τά κάμαρτολά έγκόσσια και μουμουρίζοντας συγχρόνως :

—Είνε αξέχαστη ή Κοραλία μου, μά είναι κι' άλλο τόσο βαρεία ή ανυπακούσιμη καλογηρωή !...

Ο Δερβίσης, που ήταν ένας άνθρωπος καλόκαρδος και φρόνιμος, σκέφτηκε ότι ο νέος αυτός, αν δεν πεινοσεί, δεν θα έβλεπε με τόσο λαχτάρα την πητα. Προσποθήκε λοιπόν ο σπλαχνικός Δερβίσης ότι τάχα τά δόντια του, που ήσαν χαλασμένα, δεν τόν βοηθούσαν να φάη, κι' ειπε μ' ένα λεπτό και περιποιητικό τρόπο στον νέο :

—Αδελφέ μου, φάγε αυτή την πητα έσύ, γιατί έγω δεν έχω δόντια κι' εύλόγησε τόν όνομα της Χεδιέ Χανούμι, που μου την έδωσε.

Ο νέος, άκούγοντας τόν όνομα της Χεδιέ Χανούμι, τινάχτηκε σύγχρομος. Πήρε ύστερα συγκινημένως βαθεία την πητα και τά μάτια του πλημμύρισαν από δάκρυα, τά όποια πέφτανε άπάνω σ' αυτή. Έτσι άλυμφοή άπ' τά δάκρυά του, την έφαγε όλη. Έπειτα ειπε στο Μουράτ :

—Είχα τρία μερόνυχτα να φάω, ό δύστυχος !...

—Ο Άλλάχ δίνει τις δυστυχίες, τού ειπε ο Δερβίσης, κι' ο φρόνιμος άνθρωπος τις υποφέρει με ύπομονη.

—Λέπω δέκα χρόνια άπ' την πατριδα μου, τού έξήγησε ο νέος. Κι' ενώ είχα λίγα χρήματα για τό ταξείδι μου, με ξεγινώμασε ό κλέφτης στο δρόμο και δεν μ' άφήσανε ούτε έναν παρά. Άλλ' άς είναι εύλογημένος ο Άλλάχ κι' ό άγαπητός μου Μουχαμέτ, που δεν τούς αφήνουν τούς πιστούς τους να χαθούν. Σ' όραζόμαι λοιπόν σ' όνομά τους, ότι την πητα, που μου έδωσες με τόσο καλωσύνη, την έκανε ή μητέρα μου...

—Η Χεδιέ Χανούμι είναι μητέρα σου ;

—Ναυ φορές μητέρα μου. Γιατί αυτή μ' έφερε στον κόσμο και μ' έθρεψε με τό γάλα της. Μά έφυγα έδώ και δέκα χρόνια μ' ένα συγγενή μου για τη Βαγδάτη. Εκείνος όμως πέθανε κι' έγω βασανίστηκα στην ξενητιά. Πιστεύω μάλιστα πως ίσως ή μητέρα μου θά με έχη ξεγράψει άπ' τούς ζωντανούς. Φαντάσου τη χαρά της, όταν με ίδη !...

—Έλα να σέ οδηγήσω έγω στο σπίτι σου, ειπε στον πολυθλασμένο νέο ο καλός Δερβίσης.

Και ύψώνοντας τά μάτια του προς τόν ουρανό, προσεγγήθηκε κατασπυρνημένος.

—Άπ' την πολλή χαρά μου ζαλιζομαι ! ψηφίρισε άζαφρα ο νέος.

—Βέβαια, μπορεί κανείς να μη λιποθύμησι και μιιά φορά άπ' τη χαρά του ; άποκρίθηκε ο Δερβίσης. Πάμε λοιπόν στη μητέρα σου...

Κατάλωμος ο νέος άκολούθησε τόν Δερβίση, που όλο και μουμουρίζε προσεγγέζοντας στο δρόμο.

Η Χεδιέ Χανούμι εκείνη την ώρα δοκίμαζε στα νύχια της τό χρώμα ενός κινά, που είχε άγοράσει άπ' τό μισό - τσαρσί.

Όταν χτύπησε ή πόρτα της και κατέβηκε κι' άνοιξε ή σκιάδα της, ή Χεδιέ Χανούμι ειδη τόν Δερβίση να μπαίνει μέσα και φοβήθηκε. Σκέπασε λοιπόν τό πρόσωπό της, σύμφωνα με την ιερή συνήθεια των Τούρκων, και τόν ρώτησε τί θέλει.

Την ίδια αιτή στιγμή παρουσιάστηκε μπροστά της ο νέος. Κι' έπειδή ή καρδιά της μητέρας δεν γελιέται ποτέ, ή Χεδιέ Χανούμι τόν γνώρισε άμέσως, τόν άγκάλιασε και άρχισε να τόν φιλή.

Άμα πέρασε ή πρώτη χαρά, ο γυός της, που με δυσκολία στεκότανε στα πόδια του, έπεσε κάτω κι' άρχισε να φωνάζη απαρχαζικά.

—Τ' έχει ο γυός μου ; φωνάει τότε άνήσυχη ή μητέρα του.

—Άπ' τη χαρά του φαίνεται πως υποφέρει... Δεν θ' άργήση, ώστόσο, Χανούμι - Έφέντισσα, να γίνη καλά, της άπάντησε ο Δερβίσης.

Κι' έφυγε.

Η Χεδιέ Χανούμι βοήθησε τότε τό γυό της να σηκωθή και τόν έβαλε να καθήση άπάνω σ' ένα μαλακό σοφά. Κι' αφού διάταξε τη σκιάδα της ν' άνάγη τόν λουτρό, τόν παρακάλεσε να της πη την ιστορία του.

Όλα της τά ειπε τότε εκείνος με οδυνημένη φωνή. Κι' όταν, εύλογώντας τό Θεό, της διηγήθηκε και τη συνάντησι του με τόν Δερβίση, της ανέφερε ότι έφαγε την πητα, πουχε δώσει στο φτωχό.

Μόλις ή Χεδιέ Χανούμι τό άκουσε αυτό, άρχισε να τραβάη άτελειομένα τά μαλλιά της. Έπειτα διάταξε τη σκιάδα της να φέρη ένα γιατρό.

Η σκιάδα πήγε γρηγορα - γρηγορα να φέρση τό τσαρτσαφι της, μά όσπου να κατεβή τις σκάλες, ο νέος, αφού κινδύνησε καταγής και στραφογύρισε σάν φείδι, πέθανε στην άγκυλιά της μητέρας του.

Την άλλη μέρα, ενώ πήγαιναν να ψάφουν τό γυό της, ή Χεδιέ Χανούμι άκουσε πάλι τη φωνή του Δερβίση, ο όποιος έψελνε παθητικά :

—Δώστε μου μιιά έλεημοσύνη !... Η έλεημοσύνη είναι μιιά καλή πράξι, κι' όποιος σ' αυτόν τόν κόσμο κάνει τό καλό, καλό θά βρη, κι' όποιος κάνει τό κακό, θά βρη κακό !...

Η Χανούμι έφριξε. Ο Δερβίσης έλεγε την αλήθεια. Τό γυό της, που κηδεύανε αυτή τη στιγμή, ή ίδια αυτή ή μάνα του τόν ειχε σκοτώσει, θέλοντας να κινή τό κακό...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ



Η Χεδιέ Χανούμι είδε τόν Δερβίση να μπαίνει μέσα και φοβήθηκε...